

Stanovisko **MZ ČR** k hrazení potravin pro zvláštní lékařské účely ve světle novely zákona **č. 48/1997 Sb.**, o veřejném zdravotním pojištění

Poslanecká sněmovna schválila pozměňovací návrhy k předložené novele zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, které obsahují i změny v hrazení některých léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely. Ministerstvo zdravotnictví ČR obdrželo v reakci na tyto návrhy velké množství připomínek především z řad odborné veřejnosti, které naznačují nejasnosti při výkladu těchto ustanovení. Proto považuje ministerstvo za nutné k problematice hrazení potravin pro zvláštní lékařské účely zaujmout stanovisko.

Přechodné ustanovení obsažené v pozměňovacích návrzích (sněmovní tisk č. 409) hovoří pouze o léčivých přípravcích, nikoli o potravinách pro zvláštní lékařské účely. **Ministerstvo má tedy za to, že se toto přechodné ustanovení na potraviny pro zvláštní lékařské účely vůbec nevztahuje.** Dále zavádí do zákona o veřejném zdravotním pojištění nové znění ustanovení § 15 odst. 6 písm. f), které zmiňuje jak léčivé přípravky, tak potraviny pro zvláštní lékařské účely. Mohlo by se tedy zdát, že dopadá na obě kategorie. Avšak je třeba zkoumat rovněž druhou věcnou podmínku tohoto ustanovení, a to že léčivým přípravkům a potravinám pro zvláštní lékařské účely Státní ústav pro kontrolu léčiv úhradu nepřizná, pokud mohou být vydávány i bez lékařského předpisu. Podle názoru ministerstva je tedy nutné rozlišovat dva druhy výdeje léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely.

Prvním z nich je výdej ve smyslu zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech. O tom, zda bude léčivý přípravek možné vydávat pouze na recept nebo bude volně prodejný, se rozhoduje v registračním řízení. Avšak zákon o léčivech - a tudíž i registrační řízení - se vztahují pouze na léčivé přípravky, nikoli na potraviny pro zvláštní lékařské účely. Druhý význam výdeje léčivých přípravků je nutné hledat v zákoně o veřejném zdravotním pojištění, kde se říká, že i potraviny pro zvláštní lékařské účely je možné v lékárně vydat jak volně, tak na lékařský předpis. Nejedná se však o určení toho, zda bude léčivý přípravek nebo potravin pro zvláštní lékařské účely v konkrétním případě uhrazena z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Je tedy patrné, že přestože je v návěští ustanovení § 15 odst. 6 uvedeno „léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely“, podmínka uvedená v písm. f) se na potraviny pro zvláštní lékařské účely **vztahovat nemůže.**

Pozměňovací návrhy dále obsahují dílčí změny přílohy č. 2 zákona o veřejném zdravotním pojištění, které rovněž mohou mít dopad na úhradu některých potravin pro zvláštní lékařské účely. Ministerstvo v této souvislosti zdůrazňuje, že tato příloha slouží k zajištění plné úhrady

alespoň jednoho přípravku náležejícího do dané skupiny. Pokud z přílohy č. 2 některá ze skupin vypadne, neznamená to, že přípravky do ní náležející zcela přijdou o úhradu z prostředků veřejného zdravotního pojištění.

Závěrem ministerstvo shrnuje, že pokud se jedná o potraviny pro zvláštní lékařské účely, novela zákona o veřejném zdravotním pojištění nevyřazuje tyto přípravky ze systému úhrad ani změnami provedenými v příloze č. 2, ani na základě ustanovení týkajících se nehrazení léčivých přípravků vydávaných i bez lékařského předpisu.

Salve. Dr. Langer